

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1440

av Börje Vestlund (S)

Koloniträdgårdar och stadsodling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stadsodling och koloniträdgårdar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi ser hur intresset för fritidsodling har tilltagit allt mer, inte minst genom tv-program och trädgårdsmässor. Intresset för egen odling av grönsaker och blommor ökar i hela landet, även i städerna där en ökad efterfrågan av koloniträdgårdar och odlingslotter sker.

Koloniträdgårdar och dess verksamhet är en viktig del av det svenska kulturarvet. Koloniträdgårdar har funnits i vårt land sedan slutet av 1800-talet. Syftet med att anlägga koloniområden har varit att erbjuda goda rekreationsmöjligheter till låga kostnader och på nära avstånd från bostaden, så att alla som så önskar ska kunna skaffa en enkel kolonistuga och få möjlighet att odla. Nu som då har samhället all anledning att medverka till att detta ska vara möjligt. Trädgårdsodlingen är till glädje för kolonisterna själva men har också positiva effekter på folkhälsan, stadsmiljön och den biologiska mångfalden. Ekologisk lokal produktion av livsmedel på kolonin kan också vara ett inslag i en klimatsmart livsstil. För den sociala gemenskapen över alla kulturgränser kan kolonilivet spela en viktig roll, lika väl som för sammanhållningen inom familjen och som kontaktyta för ensamstående.

Allt oftare så hotas koloniområden av planer på annan markanvändning. Det tyder på att man i en del kommuner inte beaktar vilken tillgång koloniträdgårdarna är i stadsbygden och vad de betyder för kolonisterna själva och andra som vistas i staden.

De gröna miljöernas betydelse, såväl ur folkhälsosynpunkt som för bevarande av biologisk mångfald, blir samtidigt allt bättre styrkt av olika forskningsresultat. I tätorter

kan trädgårdar och parker spela en viktig roll för övergången till ett kretsloppsanpassat samhälle.

I likhet med andra folkrörelseaktiviteter har även fritidsodlingen behov av stöd för informationsverksamhet och utvecklingsarbete. Fritidsodling, som är den näst vanligaste fritidssysselsättningen utomhus, behöver också uppmärksammas mer inom dagens forskning. Vi behöver veta mer om den sociala betydelsen av att kunna odla själv, ökad kunskap om integration kopplat till odling. Hur kan vi stadsplanera bättre och möjliggöra gröna lungor, odlingsytor, koloniträdgårdar o.s.v. i städerna. Samhället behöver bli mer robust för att klara utmaningarna, och fritidsodlingen är en sådan viktig beståndsdel och ger oss medborgare ökade kunskaper om hur allt hänger ihop.

En översyn bör ske för att stimulera kommunerna att öka möjligheterna till närrekreation i form av koloniträdgårdsverksamhet även för dem som inte är höginkomsttagare. Det bör också övervägas hur kolonister och andra fritidsodlare kan stimuleras till ökad ekologisk produktion av livsmedel, t.ex. genom förbättrad information och rådgivning i odlingsfrågor.

Vid behandling av liknande motioner har anförts att det redan idag finns uppdrag hos Boverket att tillse att det finns grönområden i stadsmiljöer. Vidare finns och har funnits olika projekt som hanterats av Boverket och länsstyrelserna för att stimulera bl.a. stadsodling. Ett annat argument är att det skulle hindra kommunernas planmonopol. Problemet med detta är att det väldigt ofta varit punktinsatser av tillfällig karaktär. Något successivt arbete för att stimulera vare sig koloniträdgårdar eller andra former av stadsodling finns inte. Idag har det uppstått en ”undergroundverksamhet” där man mer eller mindre utan tillåtelse odlar på olika platser i stadsmiljöer. Det visar att behovet finns och detta behöver utvecklas. Det uppdrag Boverket har avser grönområden, detta betyder inte vare sig koloniträdgårdar eller stadsodling utan kan avse parker, grönområden och sparade skogspartier. Det är därför viktigt att signalerna till både Boverket och kommunerna är att det behövs koloniträdgårdar eller annan stadsodling i urbana miljöer. Detta skulle inte begränsa det kommunala planmonopolet.

Börje Vestlund (S)